

DIGITAALINEN JÄÄMISTÖ

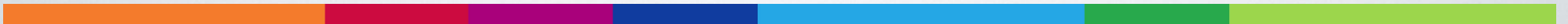
Kooste FT Anna Haverisen luennosta

*"EN OSAA MIELTÄÄ
DIGITAALISTA OMAISUUTTA.
EN SISÄISTÄ
ETTÄ SE ON OLEMASSA."*

MITÄ OVAT DIGITAALISET JÄÄMISTÖT?

- Kuolleen henkilön jälkeensä jättämää digitaalista (tieto)aineistoa:
 - Siihen voi kuulua esimerkiksi **salasanoja, tiedostoja** tai mitä tahansa muuta mihin on pääsy vain digitaalisessa muodossa
 - valokuvat, tekstit, ohjelmat, työkalut, tietotekniset päätelaitteet..
- Yleensä valtava määrä, **vaikea määritellä** ja tietää missä on mitäkin
 - Eri palveluntarjoajilla eri säännöt kuolemantapauksen varalle

MITÄ OVAT DIGITAALISET JÄÄMISTÖT?

- Käyttäjätilit verkkopalveluissa
- Sosiaalinen media, eli Facebook, Twitter, Google+, YouTube jne.
- keskustelupalstat, harrastusryhmät, blogipalvelut, kuvienjakosivustot

MITÄ OVAT DIGITAALISET JÄÄMISTÖT?

Käyttäjätunnukset?

- Suurin osa palveluntarjoajista ei anna perikunnalle salasanoja tai käyttäjätunnuksia
- Monet verkkosivuista noudattavat muita kuin Suomen lakeja (esim. Facebook ja Google)

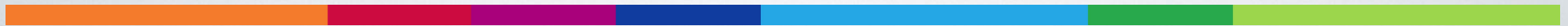

DIGITAALISEN JÄÄMISTÖN SELVITTÄMINEN

OMAINEN JOUTUU SALAPOLIISIKSI

- MISTÄ VOI LÖYTÄÄ EDESMENNEEN DIGIJÄÄMISTÖÄ?

- Puhua ja sopia etukäteen etukäteen: erityisesti avoliitossa, johon ei päde samanlaiset juridiset oikeudet
- Onko tehty testamenttia?
- Tietokoneen ja kännykän **selaushistoria**: historian avulla voi löytää mm. yleisemmin käytetyt sivustot, jotka olisi hyvä lakkauttaa
- Huom! Kotimaiset palveluntarjoajat voivat tarkistaa käyttäjätietojen ajantasaisuuden **Väestörekisteristä**

”MIETITÄÄN SITÄ SITTEN KUN SEN AIKA TULEE”

- Henkilö itse harvoin miettii omaa jäämistöään, joitain asioita voi silti huomioida etukäteen:
 - Missä **pankkitunnukset**? Onko pankkitililtä **suoraveloituksia**? Esim. lehdet, kuntosalijäsenyydet, Netflix tai Spotify?
 - Onko tietokoneesta olemassa **varmuuskopio**? Onko valokuvat tallennettu muualle kuin tietokoneelle?
 - Onko **salasana**(t) tallennettuna tietokoneen muistiin? Entä kännykkä?
 - Mikä on **sähköpostiosoite**? Onko niitä monta? Mihin niitä on käytetty?
 - Onko verkossa jotain **rahallisesti** arvokasta? Entä **tunnearvokasta**?

MITEN POISTAA KÄYTTÄJÄTILEJÄ?

- **Googlen** haku on ystävä ja useimmiten ohjeet löytyvät hakulauseella “**kuinka poistaa edesmenneen profiili (palvelun nimi)?**” tai “**(palvelun nimi) kuinka poistaa kuolleen käyttäjätili?**” Voi myös lähettää sähköpostia tai soittaa tarvittaessa.
- Suurimmalla osalla palveluntarjoajista nyt myös selkeät ohjeet:
 - **Facebook:** kirjoita ohjehakuun suomeksi tai englanniksi “*Kuinka ilmiantaa kuollut henkilö?*” (<https://www.facebook.com/help/150486848354038#How-do-I-report-a-deceased-person-or-an-account-that-needs-to-be-memorialized?>)

MITEN POISTAA?

- **Veikkaus ja RAY** vertaa omaa asiakasrekisteriään väestörekisteriin 3 kuukauden välein ja jos he huomaavat käyttäjänsä kuolleen, he palauttavat tämän asiakastilillä olevat varat takaisin tämän pankkitilille.
- **Gmail** ei ole enää pelkästään sähköpostitili, vaan se sisältää myös kalenterin, Google Driven eli tiedostojen lähettämiseen ja muokkaamiseen tarkoitetun pilvipalvelun, sekä myös Google + sivuston eli Googlen oman sosiaalisen mediasivuston.
 - Gmail-tilin poistamista varten tarvitaan kuolintodistuskopio sekä lähettäjän oman henkilöllisyyden todistaminen esim. ajokortin kopiolla. Google käsittelee tilanteet kuitenkin aina tapauskohtaisesti (ks. <https://support.google.com/accounts/contact/deceased?hl=fi&rd=1>)
 - Google asettanut myös asetuksiin ”käyttämättömyydenhallinnan” (<https://www.google.com/settings/u/0/account/inactive>, toistaiseksi vain englanniksi)

Huom! Osoitteet ovat voineet muuttua. Mikäli linkki ei toimi, kokeile hakea Googlesta hakusanoilla tietoa

MITEN ILMOITAN FACEBOOKILLE EDESMENNEESTÄ LÄHEISESTÄ?

Etsi ihmisiä, paikkoja ja asioita

Anna Etusivu 1

Yleiset

Turvallisuus

Yksityisyys

Aikajana ja merkitsemin...

Estäminen

Kieli

Ilmoitukset

Mobile

Seuraajat

Sovellukset

Mainokset

Maksut

Tuen postilaatikko

Videot

Turvallisuusasetukset

Sisäänkirjautumisilmoitukset	Vastaanota ilmoitus, kun käyttäjä tilille
Sisäänkirjautumisen hyväksynnät	Käytä puhelintasi käyttäjätillisi lisäsuoj
Koodigeneraattori	Saat tarvittassa turvakoodeja Facebo
Sovellussalasanat	Voit kirjautua sovelluksiisi käyttämällä sisäänkirjautumisen hyväksyntien koo
Luotetut yhteyshenkilöt	Luotetut yhteyshenkilöt ovat kavereita turvallisesti, jos sinulla on joskus ong Et ole valinnut vielä yhtään luotettu Sulje
Selaintesi ja sovelluksesi	Tarkista, mitkä selaimet olet tallettanu
Missä olet sisäänkirjautuneena	Tarkista ja määritä, missä olet tällä hetkellä Facebookiin kirjautuneena. Muokkaa
Perintöyhteyshenkilö	Valitse perheenjäsen tai hyvä ystävä huolehtimaan käyttäjätillistäsi siltä varalta, että sinulle tapahtuu jotain. Muokkaa
Poista käyttäjätillisi käytöstä	Päätä, haluatko pitää tilisi aktiivisena vai poistetaanko se käytöstä. Muokkaa

Hei Anna. Millaista apua tarvitset?

ilmoitan edesmenneestä

Miten ilmoitan edesmenneestä henkilöstä tai käyttäjätillistä, joka on muutettava muistotiliksi?

Mitä tapahtuu, jos ilmoitan, että Facebookissa on jotain vialla?

Miten pyydän sisältöä edesmenneen henkilön käyttäjätilliltä?

Miten voin ilmoittaa huonosta käännöksestä?

Voinko ilmoittaa jonkun muun tavaramerkkioikeuksien loukkauksista?

Miten pyydän edesmenneen perheenjäsenen käyttäjätillin poistamista?

Miten voin ilmoittaa Facebookiin liittyvästä ongelmasta?

Mitä tapahtuu, jos valitsen Milloin ilmoitetaan sinulle -asetukseksi Ei koskaan?

Näytä lisää tuloksia haulle ilmoitan edesmenneestä ▶
Näytetään parhaat 8 tulosta

ENNAKOIMINEN

VOINKO MÄÄRÄTÄ ETUKÄTEEN KENELLÄ ON PÄÄSY FACEBOOK-TILIINI?

 Etsi ihmisiä, paikkoja ja asioita

 Anna Etusivu 1

 Yleiset

 Turvallisuus

 Yksityisyys

 Aikajana ja merkitsemin...

 Estäminen

 Kieli

 Ilmoitukset

 Mobile

 Seuraajat

 Sovellukset

 Mainokset

 Maksut

 Tuen postilaatikko

 Videot

Turvallisuusasetukset

Sisäänkirjautumisilmoitukset	Vastaanota ilmoitus, kun käyttäjätillillesi kirjaudutaan uudesta laitteesta tai selaimesta.	Muokkaa
Sisäänkirjautumisen hyväksynnät	Käytä puhelintasi käyttäjätillisi lisäsuojaukseen ja estä muita kirjautumasta tilille.	Muokkaa
Koodigeneraattori	Saat tarvittassa turvakoodeja Facebook-sovelluksen kautta.	Muokkaa
Sovellussalasanat	Voit kirjautua sovelluksiisi käyttämällä erityisiä salasanoja Facebook-salasanan tai sisäänkirjautumisen hyväksyntien koodien sijaan.	Muokkaa
Luotetut yhteyshenkilöt	Valitse kavereita, joita voit pyytää auttamaan sinua pääsemään takaisin käyttäjätillisi, jos jäät tilisi ulkopuolelle.	Muokkaa
Selaimesi ja sovelluksesi	Tarkista, mitkä selaimet olet tallettanut usein käytetyiksi.	Muokkaa
Missä olet sisäänkirjautuneena	Tarkista ja määritä, missä olet tällä hetkellä Facebookiin kirjautuneena.	Muokkaa
Perintöyhteyshenkilö	Valitse perheenjäsen tai hyvä ystävä huolehtimaan käyttäjätillistäsi siltä varalta, että sinulle tapahtuu jotain.	Muokkaa
Poista käyttäjätillisi käytöstä	Päätä, haluatko pitää tilisi aktiivisena vai poistetaanko se käytöstä.	Muokkaa

VOINKO MÄÄRÄTÄ ETUKÄTEEN KENELLÄ ON PÄÄSY FACEBOOK-TILIINI?

Luotetut yhteyshenkilöt

Luotetut yhteyshenkilöt ovat kavereita, jotka voivat auttaa sinua turvallisesti, jos sinulla on joskus ongelmia käyttäjätillisi pääsemisessä.

Et ole valinnut vielä yhtään luotettua yhteyshenkilöä.

[Valitse luotetut yhteyshenkilöt.](#)

Sulje

MILLAISTA JÄÄMISTÖÄ
SÄILYTETÄÄN? MITEN?

MITÄ SÄILYTTÄÄ? MITÄ EI?

- Pelkästään fyysisen jäämistön läpikäyminen edesmenneen läheisille voi olla vaikeaa
 - Digitaalisen jäämistön määrä voi olla **suurempi**, mutta se ei silti vie ”**tilaa**”, ei ole niin akuuttia kuin vaatteet, asunto, huonekalut, hiusharja, siivousvälineet...
- **Kiireellisesti** hoidettavat jäämistöasiat: suoraveloitukset sekä muut rahallisesti ”arvokkaat”
- Myöhemmin kyse on enemmän **digitaalisista jalanjäljistä**: puhelinnumerot, tekstiviestit, valokuvat, käyttäjäprofiilit, sähköpostit..
 - **tunnearvo** voi olla mittaamaton

MITEN SÄILYTTÄÄ?

- Salasanat **pankkiholviin**?
 - monet salasanat vaihtuvat säännöllisesti
- **Muistitikulle**?
 - kestääkö teknologia? minne muistitikku? pitäisikö päivittää säännöllisesti?
- Monia sisältöjä voi **ladata** pois netistä:
 - esim. Facebook-tilin voi ladata, samoin blogeja, voi ottaa kuvakaappauksia ja videoita

